

ТЕКСТОЗНАВСТВО

Текстознавство – наукова дисципліна, яка вивчає закони творення тексту як найвищої незалежної мовної єдності, а також притаманні текстам типи, властивості, функції, стилі та жанри. Курс займає одне з провідних місць у фаховій підготовці студентів з галузі знань 06 Журналістика. Специфіка курсу зумовлена тим, що він є одним із теоретичних курсів, які дають уявлення про форми й закономірності співвідношення зовнішніх (комунікативних) факторів із внутрішніми константами тексту.

Мета вивчення навчальної дисципліни: зміцнити і розширити знання студентів-журналістів про текст як структурно-семантичне ціле, про його складові; навчити їх правильно виділяти абзаци, ділити висловлювання на тематично закінчені відрізки; виробити вміння аналізувати види і засоби міжфразового зв'язку, продукувати зразкові та удосконалювати невправні тексти.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: Теорія твору, Теорія журналістики, Українська мова (у професійному спілкуванні).

Заплановані результати навчання:

знання

- основних віх історії розвитку текстознавства;
- становлення наукових основ вивчення тексту;
- співвідношення понять «текст», «твір» і «дискурс» та різницю між ними;
- аспектів співвідношення «заголовки – текст»;
- елементів тексту;
- закономірностей побудови тексту.

уміння

- володіти технікою аналізу тексту з погляду автора, редактора, реципієнта;
- аналізувати й розуміти текст як предмет дослідження різних наукових дисциплін;
- сприймати текст як посередник між автором та реципієнтом у комунікативному акті;
- вільно володіти спеціальною дослідницькою термінологією.

навички

- опанувати прийоми формування текстознавчих умінь і навичок;
- вміти продукувати власні зв'язні висловлювання різних типів і стилів;
- творити власні тексти й аналізувати їх за смисловими та структурними критеріями.

інші компетентності

- використовувати у журналістській діяльності принципи та методи застосування елементів тексту;
- оперувати текстом як комунікаційною одиницею – встановлювати відмінності сприйняття тексту з погляду автора та реципієнта;

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Текст у комунікативному середовищі

Тема 1. Текстознавство як наука про текст.

Тема 2. Загальна характеристика тексту як лінгвістичного феномена. Поняття «текст» і «дискурс»

Тема 3. Властивості та функції тексту. Інтерпретація тексту

Тема 4. Особливості журналістського тексту. Жанри та стилі журналістського тексту

Тема 5. Квалітологія тексту

Тема 6. Структура тексту: принципи редакторського втручання

Тема 7. Заголовковий комплекс і рубрикація в тексті

Тема 8. Особливості перцепції та рецепції журналістського тексту

Тема 9. Категорії оцінки й аргументів у газетних текстах

Тема 10. Проблеми редакторської підготовки видання

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 40, з них: лекційних – 20, практичних – 20, самостійна робота – 80).

Форма підсумкового контролю: іспит.

Викладацький склад: Насмінчук І. А. – кандидат філологічних наук, доцент.

Перелік основної літератури:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Кондратенко Н. В. Текстознавство. Практикум: Навчально-методичний посібник / Н. В. Кондратенко. – Одеса, 2006. – 104 с.
3. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту / В. А. Кухаренко. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 272 с.
4. Насмінчук І.А. Текстознавство: навч.-метод. посіб. / І.А.Насмінчук. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2011. – 210 с.
5. Різун В. В. Аспекти теорії тексту / В. В. Різун, А. І. Мамалига, М. Д. Феллер. Нариси про текст : Теоретичні питання комунікації тексту. – К. : Редакційно-видавничий центр «Київський університет», 1998. – 336 с.
6. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 527 с.
7. Текстознавство : навчальний комплекс для студентів-філологів (спеціалістів та магістрів) вищих навчальних закладів / уклад. О. В. Дуденко. – 3-є вид., переробл. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. – 109 с.
8. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник / М. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2010. – 560 с.

**Науково-педагогічний
працівник**

_____

(підпис)

І.А. Насмінчук
(ініціали та прізвище)

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

О.С. Волковинський
(ініціали та прізвище)